

Lejre Kommune
Rådhuset
Møllebjergervej 4
4330 Hvalsø

31-10-2017

HØRINGSSVAR TIL FORLAG TIL LEJRE KOMMUNEPLAN 2017

Gevninge Bylaug har med interesse læst det særdeles omfattende forslag til Lejre Kommuneplan 2017. Vi synes generelt godt om de overordnede målsætninger, som planforslaget udtrykker - og glæder os umiddelbart over, at et betragteligt antal fine fotos fra Gevninge har kunnet anvendes til illustration af planens flotte formuleringer!

Som sædvanligt i denne slags sammenhænge er det afgørende jo imidlertid, om visioner og mål også bliver fulgt op og implementeret i politisk og administrativ praksis over den kommende planperiode. Det har Bylauget naturligvis store forventninger til vil finde sted, og vi skal fra vores beskedne platform i plansystemet også gerne i samarbejde med kommunalbestyrelse og forvaltning bidrage til skabelse af de beskrevne resultatmål.

Netop med hensyn til Gevninges placering i den kommunalpolitiske optik skal vi fra Bylaugets side ikke lægge skjul på en vis bekymring over de tendenser til centralisering, som - ofte ubemærket men undertiden også meget tydeligt - afspejler sig i den løbende politisk-administrative prioritering af investeringer i kommunens lokalsamfund. Der er for os at se en risiko for, at planforslagets udpegning af 3 centerbyer vil medføre en forstærket centralisering med negative konsekvenser for de øvrige større, groede byer som Gevninge og deres opland af mindre landsbysamfund.

Det er således vores erfaring, at der ikke eksisterer nogen naturgiven sammenhæng mellem Gevninge og de udpegede centerbyer. Dagliglivet i vores by, og givetvis i de fleste andre af kommunens bysamfund, orienterer sig først og fremmest mod de helt lokale livsbetingelser, bokvaliteter og servicetilbud - og dernæst mod adgangen til arbejdspladser og infrastruktur, hvilket i praksis vil sige de regionale storbyer samt hovedstaden. Det er derfor helt afgørende for opbakningen til planforslagets visioner, at det kommunale slogan 'Vores sted' tillægges mere end symbolsk betydning i den kommende planperiode, således at vi også på vores sted i Gevninge vil opleve en reel kommunalpolitisk, administrativ og økonomisk opbakning til lokale aktiviteter og initiativer.

I forlængelse af disse overordnede synspunkter, skal Bylauget herunder kort opliste nogle af de mere specifikke forhold i planforslaget, som har givet anledning til diskussion:

- De lokale mødesteder har en afgørende betydning for oplevelse af 'vores sted'-identiteten. Kommunen bør i samarbejde med lokale foreninger, in casu Bylauget, sikre rimelige fysiske rammer, herunder bygningsmæssigt vedligehold af Beboerhuse mv. Arrangementer i kommunalt regi, eksempelvis Lejre Bibliotek og Arkiv, bør ikke kun henlægges til centerbyerne.
- Regionens råstofplan 2016 opererer med et interesseområde nordvest for Gevninge. Dette er i stærk konflikt med en række andre målsætninger i kommuneplanforslaget, herunder de kulturhistoriske, landskabsmæssige, turisme og rekreative samt byudviklingsmæssige og trafikale forhold. Lejre Kommune bør følgelig arbejde for, at interesseområdet fjernes fra råstofplanen.
- Bylauget støtter en byudvikling som skitseret mod vest og syd for det eksisterende boligområde ved Fjordager. Vi ønsker sammen med andre lokale foreninger at blive inddraget i dialog om nærmere retningslinjer for nye boligområders udformning, boformer, boligtyper mv.
- Vi har tilsvarende kommentarer til planerne for udbygning af erhvervsområder og dagligvarebutikker.
- Vi opfatter planforslagets temaer om turisme som tæt knyttet til de kulturhistoriske kvaliteter ved især den gamle landsbykerne. I denne sammenhæng er det også relevant at fremhæve betydningen af rekreative ruter som væsentlige forudsætninger for øget turisme. Gevninge har en hel del at byde på disse områder, men der er oplagte muligheder for yderligere udvikling. Gevninge er den største bymæssige bebyggelse i Nationalparken, og landsbyen er beliggende centralt midt i Nationalparken. Bylauget skal derfor til brug i kommuneplanlægningen gentage vores tidligere fremsatte forslag om oprettelse af et formidlingscenter i Gevninge, f.eks. i tilknytning til bibliotek og Beboerhus. Formidlingscenteret kan både rumme formidling af Nationalparken som helhed og f.eks. formidling af byens lokale historie, kulturhistorie, arkæologi og byens nære omgivelser. Tilsvarende indenfor dette tema er det helt centralt, at kommuneplanen understøtter en prioriteret udvikling af stier, vandre-, cykel- og rideruter, og at der herunder fokuseres stærkere på adgangsveje fra bymæssig bebyggelse til områdets kultur og landskabsværdier. Konkret foreslår Bylauget, at Skjoldungestien forlænges fra Lindenborgvej ned gennem Gevninge ådal langs med Gevninge/Lejre å frem til Holmehus. En sådan forlængelse vil samtidig udgøre en fint sammenhængende rundstrækning/motionsrute for borgerne i Gevninge og dermed nok så væsentligt repræsentere rekreative kvaliteter i dagliglivet.
- Med hensyn til de infrastrukturelle udfordringer er der en konflikt mellem på den ene side planforslagets udvikling af centerbyer med øget koncentration af borgertilbud og servicefaciliteter og på den anden side borgernes adgang til relevante og effektive kollektive transportformer. Bylauget kan dokumentere eksempler på manglende kompatibilitet i køreplaner, som i praksis gør det urimeligt tidskrævende, og i visse situationer umuligt, at komme fra Gevninge til Hvalsø og retur mhp. at kunne udnytte sådanne tilbud.
- I forbindelse med temaet klimatilpasning finder Bylauget det positivt, at planforslaget adresserer den forøgede risiko, som er forbundet med klimabetingede oversvømmelser. Det kan gennem de senere år konstateres, at de stadigt hyppigere stormflodshændelser påvirker boligejere og færdsel ved de lavtliggende engområder langs med Lejre å med alvorlige skader og gener. Det er derfor presserende nødvendigt at undersøge mulighederne for afværgeforanstaltninger og stormflodssikring.

Som nævnt indledningsvist finder Gevninge Bylaug, at planforslaget repræsenterer et solidt informations- og beslutningsgrundlag for en hensigtsmæssig udvikling af Lejre Kommune i den kommende planperiode. Bylauget - og med os utvivlsomt også byens øvrige interessegrupper, grundejer- og idrætsforeninger mv. - ser frem til et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde med kommunalbestyrelsen og den kommunale administration omkring realisering af visioner og målsætninger, således at resultaterne og herunder de ovennævnte forhold, også manifesterer sig til gavn for vores sted.

Med venlig hilsen
på Bylaugets vegne

A rectangular box containing a handwritten signature in black ink that reads "Sten Bonke".

Sten Bonke
Oldermand, Gevninge Bylaug
Holmehus 17b
4000 Roskilde.
bonke@post3.tele.dk